

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “หัวเรื่องภาษาไทยสาขาสาขารณสุขศาสตร์” มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. ศึกษาการกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย สาขาสาขารณสุขศาสตร์ ของห้องสมุดทางด้านสาขารณสุขศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ในด้านคู่มือที่ใช้ วิธีการกำหนดหัวเรื่องและปัญหาในการกำหนดหัวเรื่อง
2. รวบรวมและเปรียบเทียบหัวเรื่องที่ปรากฏในหนังสือคู่มือการให้หัวเรื่องภาษาไทย และหัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้ในห้องสมุดทางด้านสาขารณสุขศาสตร์ในด้านประเภทของหัวเรื่องและลักษณะทางภาษาที่ใช้
3. ศึกษาความต้องการใช้หัวเรื่องภาษาไทยของนักวิชาการสาขารณสุขศาสตร์

สมมติฐานของการวิจัย คือ

1. บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เห็นว่าหัวเรื่องภาษาไทย ด้านสาขารณสุขศาสตร์ในหนังสือคู่มือมีจำนวนน้อย ไม่ทันสมัย และเป็นหัวเรื่องกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง
2. หัวเรื่องภาษาไทยสาขาสาขารณสุขศาสตร์ที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้ในห้องสมุดมีจำนวนหัวเรื่องย่อย มากกว่าในหนังสือคู่มือ และส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นค่านามที่เป็นคำเดียว
3. นักวิชาการสาขารณสุขศาสตร์ส่วนใหญ่ต้องการหัวเรื่องที่เหมาะสมและมีลักษณะเป็นค่านาม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย มี 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 หัวเรื่องทางด้านสาขารณสุขศาสตร์ ที่ปรากฏในหนังสือคู่มือการกำหนดหัวเรื่อง 3 เล่ม และ ในบัตรรายการ / บัตรราชนิเวศสาร ของห้องสมุดทางด้านสาขารณสุขศาสตร์ จำนวน 6 แห่ง

กลุ่มที่ 2 บรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์เลขหมู่ และทำบัตรรายการหนังสือ และบรรณารักษ์ที่ทำบรรณานุกรมภาษาไทย ในห้องสมุดทางด้านสาขารณสุขศาสตร์ จำนวน 10 คน จากห้องสมุดคณะ/สถาบัน ทางด้านสาขารณสุขศาสตร์ จำนวน 6 แห่ง

กลุ่มที่ 3 นักวิชาการ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่สังกัดภาควิชาต่าง ๆ ของคณะ / สถาบัน ทางด้านสาขารณสุขศาสตร์ จำนวน 151 คน จาก 5 สถาบัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

แบบสำรวจหัวเรื่อง ใช้บันทึกหัวเรื่องที่รวบรวมจากหนังสือคู่มือ และบัตรรายการ/บัตรบรรณานุกรม

แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการหนังสือ และบรรณารักษ์ที่ทำบรรณานุกรม ในห้องสมุดทางด้านสาขารณสุขศาสตร์

แบบสอบถาม ใช้สอบถามความต้องการใช้หัวเรื่อง ของนักวิชาการทางด้านสาขารณสุขศาสตร์

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามผู้วิจัยได้รับแบบสัมภาษณ์กลับคืนมาทั้งหมด 10 ฉบับ ส่วนแบบสอบถาม นักวิชาการทางด้านสาขารณสุขศาสตร์ จำนวน 151 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น 93 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 61.59

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนมา มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์บรรณารักษ์

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่สังกัด ประสบการณ์ในการกำหนดหัวเรื่อง และประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในการกำหนดหัวเรื่อง จากการสัมภาษณ์บรรณารักษ์ จำนวน 10 คน พบว่า

หน่วยงานที่สังกัด บรรณารักษ์จำนวนสูงสุด 4 คน เท่ากัน สังกัดฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด และฝ่ายวารสาร และบรรณารักษ์แห่งละ 1 คน เท่ากัน จากห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและจากห้องสมุดสถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ไม่ได้สังกัดฝ่ายใดเลย

ประสบการณ์การทำงานด้านการกำหนดหัวเรื่อง บรรณารักษ์จำนวนสูงสุด 4 คน มีประสบการณ์ในการกำหนดหัวเรื่อง ในช่วงระยะเวลา 7-9 ปี บรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์สูงสุดในช่วงเวลา 16 ปีขึ้นไป มี 1 คน คือ บรรณารักษ์จาก ห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และบรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์น้อยที่สุด ในการกำหนดหัวเรื่อง ในช่วงเวลาต่ำกว่า 1 ปี คือ บรรณารักษ์จากห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประเภทสิ่งพิมพ์ที่บรรณารักษ์ใช้ในการกำหนดหัวเรื่อง บรรณารักษ์จำนวนสูงสุด 6 คน จากห้องสมุดทุกแห่ง แห่งละ 1 คน ทำหน้าที่กำหนดหัวเรื่องให้กับสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือทั่วไป และหนังสือเฉพาะสาขาวิชา นอกจากนี้ยังพบว่า บรรณารักษ์จำนวนครึ่งหนึ่ง (5 คน) กำหนดหัวเรื่องให้กับสิ่งพิมพ์ประเภท วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และบทความวารสารด้วย

2. คู่มือที่ใช้ในการกำหนดหัวเรื่อง

หนังสือคู่มือภาษาไทย บรรณารักษ์จากห้องสมุดเกือบทุกแห่ง (8 คน) ใช้หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของคณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ฉบับปีพิมพ์ 2538 รองลงมาบรรณารักษ์จำนวน 7 คน ใช้หัวเรื่องการแพทย์ภาษาไทย ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล ฉบับปีพิมพ์ 2533 บรรณารักษ์จำนวน 6 คน ใช้หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของคณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ฉบับปีพิมพ์ 2532 บรรณารักษ์จำนวนน้อยที่สุด 2 คน ใช้หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของคณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ฉบับปีพิมพ์ 2528 และใช้หัวเรื่องการแพทย์ภาษาไทย ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล ฉบับปีพิมพ์ 2525 อนึ่งเป็นที่สังเกตว่า บรรณารักษ์จากห้องสมุดทุกแห่ง ใช้หนังสือ “หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย” ของ คณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา แม้เล่มที่ใช้จะมีปีพิมพ์ต่างกัน และบรรณารักษ์เกือบทุกแห่งใช้ หัวเรื่องการแพทย์ภาษาไทย ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล แม้จะเป็นเล่มที่มีปีพิมพ์ต่างกันเช่นกัน

การที่บรรณารักษ์ทุกคนใช้ หนังสือ “หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย” ของคณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากเป็นหนังสือคู่มือทั่วไป ซึ่งมีหัวเรื่องในสาขาสาธารณสุขศาสตร์ด้วย จึงสามารถใช้ในการกำหนดหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ สาขาสาธารณสุขศาสตร์ได้ นอกจากนี้บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ยังใช้หัวเรื่อง การแพทย์ภาษาไทย ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดลด้วย เพราะขอบเขตสาขาวิชา สาธารณสุขศาสตร์ มีแขนงวิชาที่เกี่ยวกับการแพทย์ด้วย ผลการวิจัยสอดคล้องกับ เพ็ญแข ประจงใจ (2533) ซึ่งพบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุด คณะวิศวกรรมศาสตร์ เลือกใช้หนังสือ “หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย” ของ คณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เป็นคู่มือหลัก ในการกำหนดหัวเรื่อง

หนังสือคู่มือภาษาอังกฤษ บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ 4 คนใช้ Library of Congress Subject Headings 18th ed. 1995 เป็นคู่มือในการกำหนดหัวเรื่อง เนื่องจากเป็นหนังสือคู่มือทั่วไป ซึ่งมีหัวเรื่องในสาขาสาธารณสุขศาสตร์ด้วย จึงสามารถใช้ในการกำหนดหัวเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับสาขาสาธารณสุขศาสตร์ได้ นอกจากนี้บรรณารักษ์ยังใช้ Medical Subject Headings-Annotated Alphabetic List, 1986 เป็นคู่มือในการกำหนดหัวเรื่องด้วย เนื่องจากมีหัวเรื่องที่ครอบคลุมการแพทย์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสาขาสาธารณสุขศาสตร์ก็เป็นสาขาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Leibtag (1982) ซึ่งพบว่า Medical Subject Headings เป็นคู่มือที่ช่วยผู้ใช้ห้องสมุดให้เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และสะดวก เนื่องจากผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นบุคคล ที่มีอาชีพทางการแพทย์ และมีความคุ้นเคยกับศัพท์แพทย์

หนังสืออ้างอิง บรรณารักษ์จำนวนสูงสุดเท่ากัน(3 คน)ใช้พจนานุกรมแพทยศาสตร์ ฉบับปีพิมพ์ 2533 พจนานุกรมศัพท์แพทย์ ฉบับปีพิมพ์ 2528 และพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปีพิมพ์ 2525 เป็นหนังสืออ้างอิงในการกำหนดหัวเรื่อง สาเหตุที่บรรณารักษ์ใช้หนังสืออ้างอิงดังกล่าวประกอบในการกำหนดหัวเรื่อง เพราะบางครั้งบรรณารักษ์ต้องกำหนดคำเฉพาะเพิ่มเติมขึ้นเองและคำบางคำใช้วิธีการแปลมาจากภาษาต่างประเทศซึ่งบรรณารักษ์ใช้ตัวสะกดแตกต่างกัน ดังนั้นหนังสืออ้างอิงประเภทพจนานุกรม สามารถใช้เป็นหลักในการสะกดคำให้ถูกต้อง และเป็นมาตรฐานในการกำหนดหัวเรื่องได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ เพ็ญแข ประจงใจ (2533) ซึ่งพบว่า บรรณารักษ์ใช้หนังสืออ้างอิง ประกอบการเพิ่มเติมหัวเรื่องเฉพาะขึ้นใช้เอง ได้แก่ ศัพท์บัญญัติ และพจนานุกรมวิศวกรรมศาสตร์สาขาต่าง ๆ และงานวิจัย ของ บุญยาพร ปานดิษฐ์ (2530) ซึ่งพบว่าบรรณารักษ์ใช้หนังสืออ้างอิงเล่มอื่นๆ มากำหนดศัพท์เฉพาะทางนิติศาสตร์ ได้แก่ ประมวลศัพท์กฎหมายไทย พจนานุกรมศัพท์และสำนวนกฎหมาย ไทย-อังกฤษ พจนานุกรมกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

แหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่ใช้ในการกำหนดหัวเรื่อง บรรณารักษ์จำนวนสูงสุด 4 คนเท่ากัน กำหนดหัวเรื่อง โดยการปรึกษานักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา และใช้ศัพท์จากการประชุม ของบรรณารักษ์กลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในการกำหนดคำขึ้นใช้เป็นหัวเรื่อง บรรณารักษ์จำนวน 3 คน กำหนดหัวเรื่อง โดยการสอบถามบรรณารักษ์ในสาขาสาขารณศาสตร์ สาเหตุที่บรรณารักษ์ส่วนมาก ใช้วิธีปรึกษานักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา และสอบถามจากบรรณารักษ์ในสาขา เพราะว่าบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดเฉพาะสาขา ไม่มีความรู้ในสาขาวิชานั้น ๆ โดยตรง การกำหนดคำที่เป็นศัพท์เฉพาะทางวิชาการในสาขานั้น จึงเป็นการยากสำหรับบรรณารักษ์ ที่จะกำหนดคำได้ตรงกับคำผู้ใช้ต้องการมากที่สุด ดังนั้นบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะ จึงต้องคำนึงถึงผู้ใช้เป็นสำคัญ โดยการปรึกษาคำต่าง ๆ จากนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา และสอบถามจากบรรณารักษ์ในสาขา เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดหัวเรื่อง ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ในสาขานั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ศรีนยา ดำรงกิจการวงศ์ (2526) ซึ่งพบว่าบรรณารักษ์ศึกษาคำจากบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ธุรกิจ ของ ดาราวรรณ เจียมเพิ่มพูน (2526) ซึ่งพบว่าบรรณารักษ์ศึกษาคำจากการสอบถามบรรณารักษ์ห้องสมุดด้านประชากรและแพทยศาสตร์ ของ ศิริภรณ์ วิธินันทกิตต์ (2528) ศึกษาคำโดยให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาพลศึกษาพิจารณา ของ ละออ รอดมณี (2531) ซึ่งพบว่าบรรณารักษ์ ศึกษาคำจากนักวิชาการสาขาประมงที่กำหนดขึ้นใช้ ของ มนัญญา ชามธาตุ (2531) ซึ่งพบว่าบรรณารักษ์ ศึกษาคำจากผู้เชี่ยวชาญด้านมัตตราการ ของ บุญยาพร ปานดิษฐ์ (2530) ซึ่งพบว่าบรรณารักษ์ ศึกษาคำจากนักกฎหมาย และของ เพ็ญแข ประจงใจ (2533) ซึ่งพบว่าบรรณารักษ์ศึกษาคำจากนักวิชาการสาขาวิศวกรรมศาสตร์

3. วิธีการกำหนดหัวเรื่อง

ในการกำหนดหัวเรื่องสำหรับสิ่งพิมพ์ บรรณารักษ์จำนวนสูงสุด 8 คน พิจารณาจากชื่อเรื่องของสิ่งพิมพ์ จำนวนรองลงมา 6 คน พิจารณาจากสาระสังเขป และบรรณารักษ์ 5 คนเท่ากัน พิจารณากำหนดหัวเรื่องจากสารบัญ และจากการอ่านเนื้อหาบางตอนของสิ่งพิมพ์ ทั้งนี้เพราะ เพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดในการค้นบัตรเรื่อง ซึ่งผู้ใช้จะนึกถึงชื่อเรื่องของสิ่งพิมพ์ก่อนเป็นอันดับแรก ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย ของ บุญยาพร ปานดิษฐ์ (2530) ซึ่งพบว่าห้องสมุดกฎหมายบางแห่ง ใช้คำที่เป็นชื่อหนังสือ หรือส่วนหนึ่งของชื่อหนังสือเป็นหัวเรื่อง และจากการที่พิจารณาจากสาระสังเขปของสิ่งพิมพ์ เพราะว่าสาระสังเขปจะช่วยสรุปเนื้อหาสำคัญของสิ่งพิมพ์ จึงเป็นแหล่งสำคัญในการทำดัชนี นอกจากนี้การอ่านเนื้อเรื่องของสิ่งพิมพ์ในสาขาสาขารณศาสตร์สามารถบอกเนื้อหาเฉพาะได้

ในการกำหนดคำศัพท์ที่ใช้เป็นหัวเรื่อง บรรณารักษ์จำนวนสูงสุด 9 คน ใช้คำที่ปรากฏในหนังสือคู่มือหัวเรื่องที่ห้องสมุดใช้ จำนวน 6 คน ใช้วิธีกำหนดคำที่นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ใช้ และเป็นศัพท์ที่ได้จากการประชุม ของบรรณารักษ์กลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ในด้านการกำหนดจำนวนหัวเรื่องให้กับสิ่งพิมพ์ บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ จะกำหนดหัวเรื่องให้กับสิ่งพิมพ์ เกือบทุกประเภท ได้แก่ หนังสือทั่วไป หนังสือเฉพาะสาขาวิชา วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และบทความวารสาร โดยกำหนดจำนวน 2-3 หัวเรื่อง เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการกำหนดหัวเรื่องให้กับสิ่งพิมพ์ บรรณารักษ์อาจพิจารณาแล้วว่า หัวเรื่องที่กำหนดขึ้นนั้นจะต้องครอบคลุมเนื้อหาที่แท้จริงของหนังสือมากที่สุดและควรใช้หัวเรื่องที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งอาจใช้มากกว่าหนึ่งหัวเรื่องก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบรรณารักษ์ และความจำเป็นของหนังสือแต่ละเล่ม (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2525) ดังนั้น บรรณารักษ์จึงกำหนดหัวเรื่องให้กับสิ่งพิมพ์ทุกประเภท มากที่สุด 2-3 หัวเรื่องเท่านั้น

ในด้านหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาเพิ่มเติมหัวเรื่อง บรรณารักษ์จำนวนสูงสุด 7 คน ใช้การกำหนดหัวเรื่องจากศัพท์ใหม่ๆ ในสาขาสาธารณสุขศาสตร์โดยยึดถือตามหลักเกณฑ์ที่หนังสือคู่มือหัวเรื่องแนะนำใช้ บรรณารักษ์จำนวนรองลงมา 5 คน พิจารณาเพิ่มเติมหัวเรื่องจาก หลักสูตรสาขาสาธารณสุขศาสตร์ว่าใช้คำว่าอะไร หรือจากการสอบถามนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญ ว่าควรใช้คำไหนเป็นหัวเรื่อง และใช้การทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ

เหตุที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ ใช้พิจารณาเพิ่มเติมหัวเรื่องโดยยึดถือตามหลักเกณฑ์ที่หนังสือคู่มือหัวเรื่องแนะนำใช้ เนื่องมาจากว่า ห้องสมุดทุกแห่งจะใช้หนังสือคู่มือในการกำหนดหัวเรื่อง นอกจากนี้ยังใช้แหล่งต่าง ๆ เช่น กำหนดเพิ่มเติมจากคำในหลักสูตรสาขาสาธารณสุขศาสตร์ และใช้การทับศัพท์จากคู่มือภาษาต่างประเทศ เช่น Library of Congress Subject Headings และ Medical Subject Headings ควบคู่กันไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมษิต (2518) บุณยาพร ปานดิษฐ (2530) และ เพ็ญแข ประจงใจ (2533) ซึ่งพบว่า การกำหนดคำขึ้นใช้เป็นหัวเรื่องในสาขาวิชาเฉพาะ สามารถเพิ่มเติมคำขึ้นได้ ตามหลักเกณฑ์ที่หนังสือคู่มือหัวเรื่องแนะนำใช้ กรณีที่หัวเรื่องในหนังสือคู่มือไม่เหมาะสมที่จะใช้ในห้องสมุด บรรณารักษ์จะกำหนดคำโดยการปรึกษานักวิชาการ หรือเทียบเคียงจากหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขา และจากการกำหนดศัพท์ใหม่ ๆ ในสาขาวิชาเฉพาะ โดยการแปล และดัดแปลงคำจากคู่มือภาษาต่างประเทศ เช่น Library of Congress Subject Headings

4. ปัญหาในการกำหนดหัวเรื่อง ได้แก่ ปัญหาด้านคู่มือที่ใช้ในการกำหนดหัวเรื่อง และ ปัญหาด้านวิธีการกำหนดหัวเรื่อง

ปัญหาด้านคู่มือที่ใช้ในการกำหนดหัวเรื่อง

ปัญหาที่บรรณารักษ์เกือบทุกคน (9 คน) ประสบมี 6 ปัญหา คือ หัวเรื่องด้าน สาธารณสุขศาสตร์ มีจำนวนน้อย หัวเรื่องไม่ทันสมัย ไม่มีหัวเรื่องที่ตรงกับเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ หัวเรื่องปรากฏในคู่มือเป็นหัวเรื่องกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง หัวเรื่องย่อยที่กำหนดไม่ชัดเจน และขาดศัพท์เฉพาะทางวิชาการ

ปัญหาในระดับมาก ที่บรรณารักษ์จำนวนมากที่สุด ประสบมี 3 ปัญหา คือ ไม่มี หัวเรื่องที่ตรงกับเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ หัวเรื่องปรากฏในคู่มือเป็นหัวเรื่องกว้าง ๆ ไม่เฉพาะ เจาะจง และไม่มีหนังสือคู่มือหัวเรื่องเฉพาะทางด้านสาธารณสุขศาสตร์

ปัญหาในระดับปานกลาง ที่บรรณารักษ์จำนวนมากที่สุด ประสบมี 6 ปัญหา คือ ขาดศัพท์เฉพาะทางวิชาการ หัวเรื่องไม่ทันสมัย หัวเรื่องย่อยที่กำหนดไม่ชัดเจน หัวเรื่องด้าน สาธารณสุขศาสตร์มีจำนวนน้อย ศัพท์ที่มีในคู่มือการกำหนดหัวเรื่องไม่ตรงกับศัพท์ที่นักวิชาการ ในสาขาใช้ การโยงหัวเรื่อง เช่น ดูที่ ดูเพิ่มเติมที่มีจำนวนน้อยและไม่ชัดเจน

ปัญหาในระดับน้อย มี 1 ปัญหา คือ ความชัดเจนของตัวพิมพ์ที่เป็นหัวเรื่อง ไม่ชัดเจน ส่วนปัญหาในระดับปานกลาง และระดับน้อย ที่บรรณารักษ์ประสบมีจำนวนเท่ากัน 1 ปัญหา คือ คำอธิบายหัวเรื่องมีจำนวนน้อย

การที่บรรณารักษ์ประสบปัญหาด้าน ไม่มีหัวเรื่องที่ตรงกับเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ หัวเรื่องปรากฏในคู่มือเป็นหัวเรื่องกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง และไม่มีหนังสือคู่มือหัวเรื่อง เฉพาะทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจุบันหนังสือคู่มือที่บรรณารักษ์ทุกคนใช้ในการ กำหนดหัวเรื่อง คือ หนังสือ “หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย” ของ คณะทำงานกลุ่ม วิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นหนังสือคู่มือทั่วไป หัวเรื่อง จึงขาดความเฉพาะเจาะจง ในสาขาวิชาเฉพาะทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ และไม่มีคำที่ตรงกับ เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ บรรณารักษ์จึงต้องใช้แหล่งอื่น ๆ ในการกำหนดหัวเรื่องเพื่อแก้ไขปัญหา นี้ เช่น ใช้หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขา จากการสอบถามจากนักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา

พิจารณาจากคำที่ปรากฏในหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ในการพิจารณา กำหนดหัวเรื่องเพิ่มเติม

จากผลการวิจัยที่พบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาหัวเรื่องภาษาไทย ด้านสาขารณสุขศาสตร์ ในหนังสือคู่มือมีจำนวนน้อย หัวเรื่องไม่ทันสมัย และเป็นหัวเรื่อง กว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง มีความสอดคล้องกับงานวิจัย ของ อุบลวรรณ ปิติพัฒนาโมษิต (2518) ดาราวรรณ เจียมเพิ่มพูน (2526) บุญยาพร ปานดิษฐ์ (2530) ละออ รอดมณี (2531) เพ็ญแข ประจงใจ (2533) และ อนงค์ คุปตระกูล (2533) ซึ่งพบว่า หัวเรื่อง เฉพาะสาขา หรือหัวเรื่องที่เป็นศัพท์วิชาการ ในหนังสือคู่มือ มีจำนวนน้อย ขาดคู่มือหัวเรื่อง ที่ทันสมัย ส่วนปัญหาหัวเรื่องด้านสาขารณสุขศาสตร์ที่กำหนดขึ้น เป็นหัวเรื่องกว้าง ๆ ไม่เฉพาะ เจาะจง สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ศรีนยา ดำรงกิจการวงศ์ (2525) ซึ่งพบว่า ห้องสมุดให้ หัวเรื่องกว้างเกินไป ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสิ่งพิมพ์ที่ต้องการ ได้เฉพาะเจาะจง และงานวิจัย ของ ดาราวรรณ เจียมเพิ่มพูน (2526) ซึ่งพบว่า หัวเรื่องที่ใช้อยู่ในคู่มือไม่ละเอียดเพียงพอ จึงต้องมีการประชุมกำหนดหัวเรื่องเพิ่มเติมขึ้นใช้ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับผลการวิจัยบางส่วน ของ อุดม กมพยัคฆ์ (2534) ซึ่งพบว่า ห้องสมุดกำหนด หัวเรื่องไม่รัดกุมดีพอ ทำให้ผู้ใช้ไม่เข้าใจข้อความในบัตรรายการ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานในข้อที่ 1 ที่ว่าบรรณารักษ์ส่วนใหญ่เห็นว่า หัวเรื่องภาษาไทยด้านสาขารณสุขศาสตร์ มีจำนวนน้อย ไม่ทันสมัย และเป็นหัวเรื่องกว้าง ๆ ไม่ เฉพาะเจาะจง

ปัญหาด้านวิธีการกำหนดหัวเรื่อง

ปัญหาที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ (8 คน) ประสบ 6 ปัญหา คือ ขาดคู่มือการ ปฏิบัติงานแนะนำการให้หัวเรื่อง ไม่ทราบศัพท์ใหม่ ๆ ที่นักวิชาการสาขาสาขารณสุขศาสตร์ใช้ ศัพท์ที่กำหนดขึ้นใช้เองโดยแปลจากภาษาต่างประเทศ ไม่เป็นศัพท์บัญญัติที่ใช้แพร่หลาย ขาด คู่มือในการทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ ทำให้มีการใช้ตัวสะกดต่างกัน ไม่สามารถกำหนดศัพท์ ให้สั้น กระชับ สละสลวย และมีความหมายตรงกับเนื้อหามากที่สุด ขาดโอกาสในการเข้า ร่วมการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ในสาขาสาขารณสุขศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาในระดับมาก ที่บรรณารักษ์จำนวนมากที่สุด ประสมมี 2 ปัญหา คือ การขาดโอกาสในการเข้าร่วมการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ในสาขาสาขารณสุขศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง ขาดการจัดทำบัญชีหัวเรื่องเพิ่มเติมไว้เป็นหลักฐาน

ปัญหาในระดับมากและปานกลาง ที่บรรณารักษ์ประสมจำนวนเท่ากันมี 1 ปัญหา คือ ขาดคู่มือการปฏิบัติงานแนะนำการให้หัวเรื่อง

ปัญหาในระดับปานกลาง ที่บรรณารักษ์จำนวนมากที่สุด ประสมมี 6 ปัญหา คือ สิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหลากหลาย จึงยากแก่การให้หัวเรื่อง ไม่ทราบศัพท์ใหม่ ๆ ที่นักวิชาการสาขาสาขารณสุขศาสตร์ใช้ ขาดคู่มือในการทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ ทำให้มีการใช้ตัวสะกดต่างกัน ไม่สามารถกำหนดศัพท์ให้สั้น กระชับ สละสลวย และมีความหมายตรงกับเนื้อหามากที่สุด จำนวนหัวเรื่องที่กำหนดให้แก่สิ่งพิมพ์น้อยเกินไป ไม่ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญศัพท์ที่กำหนดขึ้นใช้เองโดยแปลจากภาษาต่างประเทศ ไม่เป็นศัพท์บัญญัติที่ใช้แพร่หลาย

ปัญหาในระดับน้อย ที่บรรณารักษ์ประสมมี 3 ปัญหา คือ ขาดความรู้ในสาขาวิชาสาขารณสุขศาสตร์ เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ยากแก่การทำความเข้าใจ ขาดความสม่ำเสมอและสอดคล้องกันในการกำหนดหัวเรื่องที่มีเนื้อหาเดียวกัน

จากผลการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ประสบปัญหา ในการขาดโอกาสในการเข้าร่วมการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ในสาขาสาขารณสุขศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง อาจเป็นเพราะว่า บรรณารักษ์ไม่มีเวลา เนื่องจากงานประจำที่ปฏิบัติมีเป็นจำนวนมาก จึงทำให้การกำหนดหัวเรื่องในสาขาวิชาเฉพาะ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่วนปัญหาการขาดการจัดทำบัญชีหัวเรื่องเพิ่มเติมไว้เป็นหลักฐาน และปัญหาขาดคู่มือการปฏิบัติงานแนะนำการให้หัวเรื่องนั้น บรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่กำหนดหัวเรื่อง ควรที่จะต้องบันทึกหัวเรื่องที่เพิ่มเติมลงไปในหนังสือคู่มือที่ใช้เป็นประจำ ทุกครั้ง และเมื่อมีหัวเรื่องที่กำหนดขึ้นมีจำนวนมากเพียงพอ ก็นำมารวบรวมเป็นบัญชีหัวเรื่อง เพื่อเป็นประโยชน์แก่บรรณารักษ์ในการปฏิบัติงาน และสะดวกในการตรวจสอบ ในการใช้หัวเรื่องที่ตรงกัน และไม่สับสน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัย ของ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโฆษิต (2518) ซึ่งพบว่า ควรมีการจัดทำบัตรหลักฐานหัวเรื่องไว้เฉพาะสำหรับบรรณารักษ์ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน และตรวจสอบ นอกจากนี้ยังช่วยบรรณารักษ์ตัดสินใจว่าควรเลือกใช้คำใด เพื่อให้ได้หัวเรื่องที่เหมาะสม

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจหัวเรื่อง

2.1 หัวเรื่องจากบัตรรายการ / บัตรดรรชนีวารสาร

จากการรวบรวมหัวเรื่องภาษาไทยด้านสาธารณสุขศาสตร์จากบัตรรายการ/บัตรดรรชนีวารสาร จากห้องสมุด 6 แห่ง ได้จำนวนหัวเรื่องที่ใช้ตรงกัน ตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไป จำนวน 347 หัวเรื่อง

2.2 หัวเรื่องจากหนังสือคู่มือการกำหนดหัวเรื่อง

หัวเรื่องภาษาไทยด้านสาธารณสุขศาสตร์ ที่ปรากฏในหนังสือคู่มือ 3 เล่ม มีจำนวนทั้งหมด 448 หัวเรื่อง จำแนกเป็น หัวเรื่องในหนังสือคู่มือ หัวเรื่องการแพทย์ภาษาไทยของ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนมากที่สุด 175 หัวเรื่อง (ร้อยละ 39.06) รองลงมา เป็นหัวเรื่องในหนังสือคู่มือ หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของ คณะอนุกรรมการกลุ่มวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 155 หัวเรื่อง (ร้อยละ 34.60) และเป็นหัวเรื่องในหนังสือคู่มือ สหดรรชนีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ของ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวนน้อยที่สุด 118 หัวเรื่อง (ร้อยละ 26.34)

สาเหตุที่ หัวเรื่องภาษาไทยสาขาสาธารณสุขศาสตร์ ปรากฏในหนังสือคู่มือ หัวเรื่องการแพทย์ภาษาไทยมากที่สุดเพราะว่า เป็นหนังสือคู่มือที่มีหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแปลมาจากหัวเรื่องการแพทย์ ที่จัดพิมพ์โดยหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (U.S. National Library of Medicine Medical Subject Headings) นอกจากนี้ยังเป็นศัพท์ที่ใช้ในตำรา โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในการใช้ภาษา และพจนานุกรมศัพท์แพทย์ต่าง ๆ จึงเป็นหนังสือคู่มือ ที่บรรณารักษ์ห้องสมุดทางด้านการแพทย์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องนิยมใช้ในการกำหนดหัวเรื่อง ส่วนหัวเรื่องภาษาไทยสาขาสาธารณสุขศาสตร์ ที่ปรากฏในหนังสือคู่มือ หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของ คณะอนุกรรมการกลุ่มวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เพราะว่าเป็นหนังสือคู่มือที่ใช้ในการกำหนดหัวเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่ครอบคลุมหัวเรื่องในทุก ๆ สาขาวิชาอย่างกว้างขวาง สำหรับหนังสือคู่มือ สหดรรชนีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ ของ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีหัวเรื่องภาษาไทยสาขาสาธารณสุขศาสตร์ น้อยที่สุด เพราะหัวเรื่องในคู่มือมีการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม และไม่ได้เผยแพร่ให้เป็นต้นฉบับ ที่ทันสมัยและสมบูรณ์

นอกจากนี้ยังไม่ได้รวบรวมบรรณานุกรมหัวเรื่อง ของ Medical Subject Headings ไว้ทั้งหมด และคู่มือเล่มนี้ จะเรียงตามลำดับอักษรภาษาอังกฤษ ทำให้ไม่สะดวกในการใช้เท่าที่ควร และหัวเรื่องที่ปรากฏในคู่มือ อาจไม่ตรงกับคำที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์ในสาขาสาธารณสุขศาสตร์

2.3 การเปรียบเทียบหัวเรื่องที่ปรากฏในหนังสือคู่มือ และหัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองในด้านประเภท และลักษณะทางภาษาของหัวเรื่อง

เมื่อนำหัวเรื่องที่ปรากฏในหนังสือคู่มือ จำนวน 448 หัวเรื่อง มาพิจารณาในด้านการใช้ศัพท์ ปรากฏว่าเป็นหัวเรื่องที่ใช้ตรงกัน จำนวน 185 หัวเรื่อง (ร้อยละ 41.29) ผู้วิจัยได้คัดเลือกหัวเรื่องที่ซ้ำกันออกในหนังสือคู่มือแต่ละเล่ม จึงเหลือหัวเรื่องที่ปรากฏในหนังสือคู่มือ จำนวน 108 หัวเรื่อง (ร้อยละ 41.06) และหัวเรื่องที่ไม่ตรงกันในหนังสือคู่มือแต่ละเล่ม จำนวน 155 หัวเรื่อง (ร้อยละ 58.94) รวมหัวเรื่องที่ปรากฏในหนังสือคู่มือทั้งหมด จำนวน 263 หัวเรื่อง

เมื่อนำหัวเรื่องจากบัตรรายการ/บัตรบรรณานุกรม จำนวน 347 หัวเรื่อง และหัวเรื่องจากหนังสือคู่มือ จำนวน 263 หัวเรื่อง มาพิจารณาความตรงกันในด้านการใช้ศัพท์ ปรากฏว่า มีหัวเรื่องในบัตรรายการ/บัตรบรรณานุกรม ที่ใช้ตรงกับหนังสือคู่มือ จำนวน 57 หัวเรื่อง (ร้อยละ 16.43) และมีหัวเรื่องที่ใช้ศัพท์ไม่ตรงกับหนังสือคู่มือ จำนวน 290 หัวเรื่อง (ร้อยละ 83.57) ซึ่งผู้วิจัยถือว่าเป็นหัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองในห้องสมุด

เมื่อนำหัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เอง จำนวน 290 หัวเรื่อง และหัวเรื่องจากหนังสือคู่มือ จำนวน 263 หัวเรื่อง มาเปรียบเทียบกันในด้านประเภท และลักษณะทางภาษาของหัวเรื่อง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.3.1 ด้านประเภทของหัวเรื่อง

หัวเรื่องที่พบในหนังสือคู่มือ เป็นประเภทของหัวเรื่องใหญ่ จำนวน 229 หัวเรื่อง (ร้อยละ 87.07) มากกว่า หัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เอง ซึ่งมีเพียง จำนวน 137 หัวเรื่อง (ร้อยละ 47.24) ส่วนหัวเรื่องประเภทหัวเรื่องย่อย ปรากฏว่า หัวเรื่องย่อยที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เอง จำนวน 153 หัวเรื่อง (ร้อยละ 52.76) มีจำนวนมากกว่า หัวเรื่องย่อยที่กำหนดไว้ในหนังสือคู่มือ ซึ่งมีเพียง จำนวน 34 หัวเรื่อง (ร้อยละ 12.93)

สาเหตุที่ หัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เอง มีจำนวนหัวเรื่องย่อยมากกว่า หัวเรื่องในหนังสือคู่มือ ทั้งนี้เนื่องจาก บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ ประสบปัญหาในระดับมากในด้าน ไม่มีหัวเรื่องที่ตรงกับเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ หัวเรื่องที่ปรากฏในคู่มือเป็นหัวเรื่องกว้างๆ ไม่เฉพาะเจาะจง และไม่มีหนังสือคู่มือหัวเรื่องเฉพาะทางด้านสาขารณสุขศาสตร์ (จากตารางที่ 12) จึงทำให้บรรณารักษ์ต้องกำหนดหัวเรื่องให้มีความเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ บุณยาพร ปานดิษฐ์ (2530) ซึ่งพบว่า หัวเรื่องในสาขานิติศาสตร์ จะมีการใช้หัวเรื่องย่อยเป็นจำนวนมาก เพื่อกำหนดขอบเขตหรือความหมายของหัวเรื่องให้มีความเฉพาะเจาะจงลงไป

2.3.2 ด้านลักษณะทางภาษาของหัวเรื่อง

หัวเรื่องจากหนังสือคู่มือ และหัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เอง สามารถจำแนกตาม ลักษณะทางภาษาของหัวเรื่อง 5 ลักษณะ คือ หัวเรื่องจากคู่มือจำนวนมากที่สุด 135 หัวเรื่อง (ร้อยละ 51.33) เป็นคำนาม ในจำนวนนี้เป็น คำนามที่เป็นคำผสมจำนวน 96 หัวเรื่อง (ร้อยละ 36.51) และเป็นคำนามคำเดียว จำนวน 39 หัวเรื่อง (ร้อยละ 14.83) จำนวนรองลงมา 60 หัวเรื่อง (ร้อยละ 22.81) เป็นกลุ่มคำที่มีการสลบที่คำ โดยใช้เครื่องหมาย (.) คั่น จำนวน 44 หัวเรื่อง (ร้อยละ 16.73) เป็นกลุ่มคำที่เรียงเป็นข้อความได้ใจความ โดยมีบุรพบทเชื่อม จำนวน 19 หัวเรื่อง (ร้อยละ 7.22) เป็นคำนาม 2 คำ เชื่อมด้วย “กับ” “และ” จำนวนน้อยที่สุด 5 หัวเรื่อง (ร้อยละ 1.90) เป็นหัวเรื่องที่มีคำอธิบายประกอบ อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ ()

ส่วนหัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองจำนวนมากที่สุด 207 หัวเรื่อง (ร้อยละ 71.38) เป็นคำนาม ในจำนวนนี้เป็น คำนามที่เป็นคำผสมจำนวน 200 หัวเรื่อง (ร้อยละ 68.97) และเป็นคำนามคำเดียว จำนวน 7 หัวเรื่อง (ร้อยละ 2.41) จำนวนรองลงมา 36 หัวเรื่อง (ร้อยละ 12.41) เป็นคำนาม 2 คำ เชื่อมด้วย “กับ” “และ” จำนวน 25 หัวเรื่อง (ร้อยละ 8.62) เป็นกลุ่มคำที่มีการสลบที่คำ โดยใช้เครื่องหมาย (.) คั่น ส่วนหัวเรื่องที่มีคำอธิบายประกอบ อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ () จำนวน 9 หัวเรื่อง (ร้อยละ 3.10) มีจำนวนน้อยที่สุด

ผลจากการวิจัย ในด้านลักษณะทางภาษาของหัวเรื่อง สรุปได้ว่าหัวเรื่องที่ปรากฏในคู่มือ มีลักษณะทางภาษา เป็นคำนามที่เป็นคำผสมมากที่สุด รองลงมา คือเป็นกลุ่มคำที่มีการสลบที่คำ โดยใช้เครื่องหมาย (.) คั่น กลุ่มคำที่เรียงเป็นข้อความได้ใจความ โดยมี

บุรพบทเชื่อม และคำนามที่เป็นคำเดี่ยว ส่วนหัวเรื่องที่มีคำอธิบายประกอบอยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ () ปรากฏว่า หัวเรื่องในลักษณะนี้ในหนังสือคู่มือมีน้อยที่สุด สำหรับหัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองในห้องสมุด พบว่า มีลักษณะทางภาษา เป็นคำนามที่เป็นคำผสมมากที่สุด รองลงมาคือ คำนาม 2 คำ เชื่อมด้วย “กับ” “และ” กลุ่มคำที่มีการสลับที่คำ โดยใช้เครื่องหมาย (.) ถัด ส่วนคำนามที่เป็นคำเดี่ยว บรรณารักษ์กำหนดใช้น้อยที่สุด

สาเหตุที่หัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองในห้องสมุด มีลักษณะเป็นคำนามที่เป็นคำผสมมากที่สุด เพราะว่า หัวเรื่องในลักษณะนี้ มักพบในหนังสือ และเอกสารทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ เช่น คำว่า อนามัยครอบครัว; อุตสาหกรรมอาหาร; สถิติประชากร; ไวรัสหัดเยอรมัน เป็นต้น หัวเรื่องลักษณะนี้นักวิชาการนิยมเลือกใช้ เพราะว่าจะช่วยให้ผู้ใช้เข้าใจ และเข้าถึงสิ่งพิมพ์ได้อย่างรวดเร็ว และเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์ คุปตะกุล (2533) ซึ่งพบว่า หัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองในห้องสมุด มีลักษณะทางภาษาเป็นคำนาม ของ เพ็ญแข ประจงใจ (2533) ซึ่งพบว่า หัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองในห้องสมุด จะใช้คำนามทั่วไป แต่นักวิชาการวิศวกรรมศาสตร์นิยมเลือกใช้ หัวเรื่องที่มีลักษณะเป็นคำนามแบบคำผสม เพื่อใช้ค้นหาสารนิเทศ ของ ศรันยา ดำรงกิจการวงศ์ (2525) ซึ่งพบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์ธุรกิจ ต้องการหัวเรื่องที่เป็นคำเดี่ยว ที่มีลักษณะเป็นคำผสม เพราะจะช่วยให้บุคลากรเข้าใจ และเข้าถึงกฤตภาคได้อย่างรวดเร็วและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น และของ ละออ รอดมณี (2531) ซึ่งพบว่า หัวเรื่องที่นักวิชาการประมงเลือกใช้ส่วนใหญ่เป็นคำนามแบบคำผสมทั่ว ๆ และเป็นคำที่ใช้เป็นประจำในหนังสือและเอกสารด้านประมง อย่างไรก็ตามผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lester (1989) ซึ่งศึกษาผลการจัดคู่คำศัพท์ ที่ผู้ใช้บริการนำมาใช้ค้นคว้า กับคำศัพท์ในหนังสือหัวเรื่อง ของ หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน พบว่า คำศัพท์ที่ผู้ใช้นำมาเป็นคำค้นในการสืบค้นข้อมูล เป็นคำที่สั้นคำเดี่ยวมากกว่ากลุ่มคำ

ดังนั้นจากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่าหัวเรื่องภาษาไทยสาขาสาธารณสุขศาสตร์ที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้ในห้องสมุด มีจำนวนหัวเรื่องย่อย มากกว่าในหนังสือคู่มือ และส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นคำนามที่เป็นคำเดี่ยว ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานเป็นบางส่วน กล่าวคือ ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐาน ในด้านหัวเรื่องภาษาไทยสาขาสาธารณสุขศาสตร์ที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้ในห้องสมุด มีจำนวนหัวเรื่องย่อย มากกว่าในหนังสือคู่มือ และผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ในด้านหัวเรื่องภาษาไทยที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นส่วนใหญ่เป็นคำนามที่เป็นคำเดี่ยว ทั้งนี้เพราะผลการวิจัย พบว่า หัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้ในห้องสมุดมีลักษณะเป็นคำนามที่เป็นคำผสมมากที่สุด

3. ความต้องการใช้หัวเรื่องภาษาไทยของนักวิชาการ

นักวิชาการ จำนวน 93 คน เมื่อจำแนกตามสถาบันที่สังกัด ผลการวิจัยพบว่า เป็นนักวิชาการสังกัดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนมากที่สุด 55 คน (ร้อยละ 59.14) สังกัดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 13 คน (ร้อยละ 13.98)

3.1 ความต้องการใช้หัวเรื่อง

นักวิชาการส่วนใหญ่ จำนวน 55 คน (ร้อยละ 59.14) ต้องการใช้หัวเรื่องที่มีลักษณะเป็นคำนาม และเป็นหัวเรื่องที่เฉพาะเจาะจง นักวิชาการจำนวนใกล้เคียงกัน 53 คน (ร้อยละ 56.99) ต้องการใช้หัวเรื่อง ที่มีลักษณะหัวเรื่องใหญ่ประกอบหัวเรื่องย่อย สำหรับสิ่งพิมพ์ที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยใช้เครื่องหมาย ชิด (--) คั่น

เหตุที่นักวิชาการที่สังกัดคณะสาธารณสุขศาสตร์ ซึ่งเป็นสาขาวิชาเฉพาะทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ส่วนใหญ่ ต้องการใช้หัวเรื่องที่มีลักษณะเป็นคำนาม และเป็นหัวเรื่องที่เฉพาะเจาะจง และนิยมใช้หัวเรื่องที่มีลักษณะหัวเรื่องใหญ่ประกอบหัวเรื่องย่อย สำหรับสิ่งพิมพ์ที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เพราะว่า ทำให้สามารถเข้าถึงสิ่งพิมพ์ที่ต้องการได้รวดเร็ว สะดวก และตรงกับคำที่ต้องการค้นมากที่สุด ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ละออ รอดมณี (2531) ซึ่งพบว่า หัวเรื่องที่นักวิชาการประมาณส่วนใหญ่นิยมใช้ เป็นหัวเรื่องใหญ่ที่มีหัวเรื่องย่อยประกอบ ตามที่บรรณารักษะใช้ และเลือกใช้คำนามแบบคำผสมทั่วไป และงานวิจัยของ เพ็ญแข ประจงใจ (2533) ซึ่งพบว่า ลักษณะของหัวเรื่องที่นักวิชาการวิศวกรรมศาสตร์นิยมเลือกใช้ คือ หัวเรื่องใหญ่ที่มีหัวเรื่องย่อยประกอบ โดยใช้เครื่องหมาย ชิด (--) คั่น และใช้หัวเรื่องที่มีลักษณะเป็นคำนามแบบคำผสม

3.2 ลักษณะหัวเรื่องที่นักวิชาการต้องการใช้ และไม่ต้องการใช้

ผู้วิจัยได้รวบรวมหัวเรื่องทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ จำนวน 326 หัวเรื่อง ซึ่งห้องสมุดได้กำหนดคำขึ้นใช้แตกต่างกัน แต่มีความหมายในเรื่องเดียวกัน มาจำแนกตามลักษณะของหัวเรื่องออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 หัวเรื่องที่มีลักษณะเป็นคำนามคำเดียวและกลุ่มคำ
จำนวน 179 หัวเรื่อง

- กลุ่มที่ 2 หัวเรื่องที่มีลักษณะเป็นคำนาม 2 คำ เชื่อมด้วย“กับ”“และ”
จำนวน 41 หัวเรื่อง
- กลุ่มที่ 3 หัวเรื่องที่มีลักษณะสลับที่คำ โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น
จำนวน 65 หัวเรื่อง
- กลุ่มที่ 4 หัวเรื่องที่มีลักษณะหัวเรื่องใหญ่ประกอบหัวเรื่องย่อย โดยใช้
เครื่องหมาย ชิด (--) คั่น จำนวน 41 หัวเรื่อง

เมื่อนำหัวเรื่องมาให้ นักวิชาการระบุความต้องการและไม่ต้องการหัวเรื่อง
ลักษณะดังกล่าว ทั้งหมด จำนวน 326 หัวเรื่อง พบว่านักวิชาการส่วนใหญ่ ต้องการให้หัวเรื่อง
ที่มีลักษณะเป็นคำนาม 2 คำ ที่เป็นคำผสม เชื่อมด้วย “กับ” “และ” (ร้อยละ 55.76) รองลง
มา คือหัวเรื่องใหญ่ประกอบหัวเรื่องย่อย โดยใช้เครื่องหมาย ชิด (--) คั่น (ร้อยละ 39.79)
หัวเรื่องที่มีลักษณะเป็นคำนามคำเดียวและกลุ่มคำ (ร้อยละ 37.00) สำหรับหัวเรื่องที่มีลักษณะ
การสลับที่คำ โดยใช้เครื่องหมาย จุลภาค (,) คั่น มีนักวิชาการใช้น้อยที่สุด (ร้อยละ 32.31)

ลักษณะหัวเรื่องที่นักวิชาการไม่ต้องการใช้ พบว่าหัวเรื่องที่มีลักษณะการสลับ
ที่คำโดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น มีนักวิชาการไม่ต้องการใช้มากที่สุด (ร้อยละ 67.69)
รองลงมา คือ หัวเรื่องที่มีลักษณะเป็นคำนามคำเดียวและกลุ่มคำ (ร้อยละ 63.00) หัวเรื่อง
ใหญ่ประกอบหัวเรื่องย่อย โดยใช้เครื่องหมาย ชิด (--) คั่น (ร้อยละ 60.21) สำหรับหัวเรื่อง
ที่มีลักษณะเป็นคำนาม 2 คำ ที่เป็นคำผสม เชื่อมด้วย “กับ” “และ” มีนักวิชาการไม่
ต้องการใช้น้อยที่สุด (ร้อยละ 44.24)

สาเหตุที่นักวิชาการส่วนใหญ่ ต้องการหัวเรื่องที่มีลักษณะเป็นคำนาม 2 คำ
ที่เป็นคำผสม เชื่อมด้วย “กับ” “และ” และหัวเรื่องใหญ่ประกอบหัวเรื่องย่อย โดยใช้เครื่อง
หมาย ชิด (--) คั่น เพราะนักวิชาการส่วนใหญ่ต้องการคำที่ตรงกับความต้องการ และเฉพาะ
เจาะจงมากที่สุด ซึ่งคำส่วนใหญ่เป็นคำที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ และเอกสารทางด้านสาธารณสุข
ศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ละออง รอดมณี (2531) ผลการวิจัยพบว่า นักวิชาการ
ประมงส่วนใหญ่ นิยมใช้หัวเรื่องใหญ่ที่มีหัวเรื่องย่อยประกอบ และเป็นคำที่เป็นคำผสมทั่ว ๆ ไป
เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ศรีนยา ดำรงกิจการวงศ์ (2525) ซึ่งพบว่าบุคลากรฝ่ายข่าว ของ
หนังสือพิมพ์ธุรกิจ ต้องการหัวเรื่องที่เป็นคำคำเดียว ที่มีลักษณะเป็นคำผสม เพราะจะช่วยให้
บุคลากรเข้าใจ และเข้าถึงกฤตภาคได้อย่างรวดเร็วและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น และงานวิจัย
ของ เพ็ญแข ประจงใจ (2533) ซึ่งพบว่านักวิชาการวิศวกรรมศาสตร์นิยมเลือกใช้ หัวเรื่อง
ที่มีลักษณะเป็นคำนามแบบคำผสม เพื่อใช้ค้นหาสารนิเทศ

ส่วนหัวเรื่องที่นักวิชาการไม่ต้องการใช้ จากการวิจัยสรุปได้ว่า นักวิชาการส่วนใหญ่ไม่ต้องการใช้ หัวเรื่องที่มีลักษณะการสลับที่คำ โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (.) คั่น เพราะจะทำให้ผู้ใช้สับสนในการใช้ว่าจะใช้หัวเรื่องอะไรจึงจะตรงกับความต้องการ ซึ่งคำบางคำเมื่อไม่มีการสลับที่คำ ก็สามารถนำไปใช้ค้นสารนิเทศที่ต้องการได้เช่นกัน ดังนั้น หัวเรื่องในลักษณะนี้ จึงมีนักวิชาการไม่ต้องการใช้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ดาราวรรณ เจริญเพิ่มพูน (2526) ซึ่งพบว่า หัวเรื่องที่ใช้ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสม มีลักษณะการใช้คำ โดยไม่มีการกลับคำ เช่นเดียวกับงานวิจัย ของ Kanwischer (1975) ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องพบว่า การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ต่าง ๆ เช่น จุลภาค วงเล็บ ทำให้ผู้ใช้หัวเรื่องเกิดความเข้าใจผิดได้ และผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lester (1989) ซึ่งศึกษาการจัดคู่คำศัพท์ ที่ผู้ใช้บริการนำมาใช้ค้นคว้า กับคำศัพท์ในหนังสือหัวเรื่องหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน พบว่า คำศัพท์ที่ผู้ใช้นำมาเป็นคำค้นในการสืบค้นข้อมูล เป็นคำที่สั้นคำเดียวมากกว่ากลุ่มคำ

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่านักวิชาการสาขาบรรณศาสตร์ส่วนใหญ่ ต้องการใช้หัวเรื่องที่มีลักษณะเป็นคำนาม 2 คำ ที่เป็นคำผสม เชื่อมด้วย “กับ” “และ” และหัวเรื่องใหญ่ ประกอบหัวเรื่องย่อยโดยใช้เครื่องหมายขีด (--) คั่นซึ่งทำให้หัวเรื่องที่ได้เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่3 ที่ว่า นักวิชาการสาขาบรรณศาสตร์ส่วนใหญ่ ต้องการหัวเรื่องที่ได้เฉพาะเจาะจง และมีลักษณะเป็นคำนาม

3.3 ปัญหาในการใช้หัวเรื่องภาษาไทยสาขาบรรณศาสตร์

นักวิชาการส่วนใหญ่ 92 คน มีปัญหาในการใช้หัวเรื่องภาษาไทยสาขาบรรณ-ศาสตร์ ดังนี้คือ นักวิชาการจำนวน 63 คน (ร้อยละ 68.48) มีปัญหาการให้หัวเรื่องกว้างเกินไป และไม่เฉพาะเจาะจง รองลงมาจำนวน 54 คน (ร้อยละ 58.70) มีปัญหาหัวเรื่องไม่ตรงกับคำที่ใช้ใช้ จำนวน 50 คน (ร้อยละ 54.35) มีปัญหาศัพท์บางคำที่แปลจากภาษาต่างประเทศ ผู้ใช้ไม่รู้จักเนื่องจากไม่ใช่ศัพท์บัญญัติที่ใช้แพร่หลาย จำนวน 48 คน (ร้อยละ 52.17) มีปัญหาไม่มีคำที่ต้องการค้นในเครื่องมือช่วยค้นของห้องสมุด

นักวิชาการส่วนใหญ่ มีปัญหาในการใช้หัวเรื่องภาษาไทยสาขาบรรณ-ศาสตร์ คือ การให้หัวเรื่องกว้างเกินไป และไม่เฉพาะเจาะจง หัวเรื่องไม่ตรงกับคำที่ใช้ใช้ ปัญหาศัพท์บางคำที่แปลจากภาษาต่างประเทศ ผู้ใช้ไม่รู้จักเนื่องจากไม่ใช่ศัพท์บัญญัติที่ใช้แพร่หลาย และปัญหาไม่มีคำที่ต้องการค้นในเครื่องมือช่วยค้นของห้องสมุด เนื่องจาก

บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ในสาขาสาขารณสุขศาสตร์โดยตรง และหัวเรื่องในหนังสือคู่มือ มีจำนวนน้อย หัวเรื่องไม่ทันสมัย และเป็นหัวเรื่องกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง การกำหนดคำจึงต้องกำหนดให้กว้าง ๆ ศัพท์บางคำที่แปลจากภาษาต่างประเทศ บรรณารักษ์แต่ละแห่งแปลความหมายของคำ หรือการใช้ตัวสะกดต่างกัน ศัพท์ที่ได้จึงไม่ใช่ศัพท์บัญญัติที่ใช้แพร่หลาย เนื่องจากบรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองในห้องสมุดของตน ทำให้หัวเรื่องที่ได้ไม่ตรงกับคำที่ผู้ใช้ใช้ และเกิดความสับสน ว่าคำนั้นคืออะไร ในกรณีที่เป็นศัพท์เฉพาะทางด้านสาขารณสุขศาสตร์ บรรณารักษ์ควรได้มีการตรวจสอบคำที่กำหนดขึ้นเพิ่มเติม อย่างละเอียด รอบคอบและถี่ถ้วน จาก พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมเฉพาะสาขา และพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขารณ-สุขศาสตร์ เพื่อให้หัวเรื่องที่กำหนดขึ้นถูกต้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ในการเลือกใช้คำต่อไป ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัย ของ อุบลวรรณ ปิติพัฒนาโมษิต (2518) ซึ่งพบว่า ผู้ใช้ประสบปัญหาหาหัวเรื่องไม่ค่อยพบ เนื่องจากคำที่บรรณารักษ์กำหนดเป็นคำที่ผู้ใช้ไม่คุ้นเคย งานวิจัยของ ศรีนยา ดำรงกิจการวงศ์ (2525) พบว่าห้องสมุดให้หัวเรื่องกว้างเกินไป ไม่เฉพาะเจาะจง ไม่มีคู่มือช่วยค้นหัวเรื่องให้กับผู้ใช้ และหัวเรื่องที่ห้องสมุดกำหนดไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และงานวิจัยของ คาราวรรณ เจียมเพิ่มพูน (2526) พบว่าศัพท์บางคำที่แปลจากภาษาต่างประเทศ ผู้ใช้ไม่รู้จักเนื่องจากไม่ใช่ศัพท์บัญญัติที่ใช้แพร่หลาย

การประยุกต์ผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์สารสนเทศในห้องสมุดทางด้านสาขารณสุขศาสตร์

1. ควรมีการรวบรวมหัวเรื่องเฉพาะทางด้านสาขารณสุขศาสตร์ และมีคำศัพท์เฉพาะทางวิชาการ ให้มีจำนวนเพียงพอแก่การนำไปใช้เป็นคู่มือในการกำหนดหัวเรื่อง และคู่มือนั้นต้องปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ
2. บรรณารักษ์ควรใช้หนังสือคู่มือ หนังสืออ้างอิง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ควบคู่กันไป เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดหัวเรื่อง ให้กับสิ่งพิมพ์ในสาขารณสุขศาสตร์ ให้มีความเฉพาะเจาะจง ตรงกับความต้องการของผู้ใช้
3. หัวเรื่องที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศ บรรณารักษ์ควรใช้ “ศัพท์บัญญัติ” และ “พจนานุกรม” ของ ราชบัณฑิตยสถาน เป็นหลักในการสะกดคำให้ถูกต้อง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้มาใช้บริการในห้องสมุด ส่วนหัวเรื่องทางด้านสาขารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ควรยึด

คาม พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้บรรณารักษ์อาจจะขอข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องคำต่าง ๆ และความนิยมในการใช้ว่ามีมากน้อยเพียงใด ควรใช้คำไหนบ้าง

4. บรรณารักษ์ห้องสมุดทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ ควรมีการประชุมร่วมกัน ในการกำหนดหัวเรื่องว่าควรใช้หัวเรื่องในลักษณะใด เพื่อนำไปปรับปรุงใช้ในห้องสมุดแต่ละแห่งให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

5. บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะสาขาทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ ควรได้รับการอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในสาขาสาธารณสุขศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อจะได้เข้าใจขอบเขตเนื้อหาในสาขาวิชาเฉพาะ และทราบศัพท์ใหม่ ๆ ที่นักวิชาการในสาขาใช้ ทำให้การกำหนดคำที่จะใช้เป็นหัวเรื่องตรงกับความต้องการ ของผู้ใช้ในสาขาวิชานั้นมากที่สุด

6. บรรณารักษ์ควรติดตาม ข่าวสาร และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในวงการสาธารณสุขศาสตร์ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับทราบมาช่วยในการกำหนดหัวเรื่องในสาขาสาธารณสุขศาสตร์ได้อย่างกว้างขวาง และทันสมัย

7. ลักษณะของหัวเรื่องที่กำหนดใช้ในห้องสมุด บรรณารักษ์ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ทางบรรณารักษศาสตร์ และคำที่กำหนดควรเป็นคำที่สั้น กระชับ ชัดเจน ได้ใจความ ทันสมัย และง่ายต่อความเข้าใจ นอกจากนี้ควรคำนึงถึงผู้ใช้ ในด้านการใช้คำที่จะเข้าถึงสิ่งพิมพ์ได้ตรงกับความต้องการ และไม่เกิดความสับสนในการใช้คำ เช่น หัวเรื่องที่มีลักษณะเป็นคำนาม กลุ่มคำ หัวเรื่องที่มีการสลับที่คำ หัวเรื่องที่มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ ได้แก่ จุลภาค (.) วงเล็บ () ขีด (--) เป็นต้น

8. หัวเรื่องที่ได้จากการวิจัยนี้ เป็นคำที่นักวิชาการเลือก และต้องการใช้ ควรได้มีการรวบรวมขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์แก่บรรณารักษ์ห้องสมุดทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ และห้องสมุดอื่น ๆ ที่สามารถจะนำไปใช้ประกอบการพิจารณา และตัดสินใจ ในการกำหนดหัวเรื่องในสาขาสาธารณสุขศาสตร์ได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับหัวเรื่องภาษาไทยในสาขาวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น ทักษะแพทย์ศาสตร์ เภสัชศาสตร์ สัตวแพทย์ศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ เป็นต้น เพื่อห้องสมุดที่ให้บริการสิ่งพิมพ์เฉพาะสาขา จะได้มีบัญชีหัวเรื่องในแต่ละสาขาวิชา หรือรวมพิมพ์เพิ่มเติมกับหนังสือคู่มือการให้หัวเรื่อง ของ คณะอนุกรรมการกลุ่มวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ ที่ใช้กันแพร่หลาย ซึ่งจะประโยชน์กับบรรณารักษ์ฝ่ายวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการต่อไป

2. ควรมีการศึกษาวิจัย ในลักษณะความซ้ำซ้อนของการใช้ศัพท์ ในการกำหนด หัวเรื่องขึ้นใช้เอง ของบรรณารักษ์เพื่อให้หัวเรื่องที่ได้กำหนดขึ้น เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ควรมีการทำวิจัยในลักษณะศัพท์สัมพันธ์ทางการแพทย์ และสาธารณสุข- ศาสตร์ เพื่อให้การใช้คำศัพท์ต่าง ๆ ในการเข้าถึงสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาเฉพาะ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถค้นคำศัพท์ได้กว้างขวาง รวดเร็ว และทันสมัย ยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย